

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มุ่งที่จะศึกษาสภาพการดำเนินงานชมรมคนพิการ ตามโครงการฟื้นฟูสมรรถภาพบุคคลพิการ โดยชุมชน ก่อตั้งโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลตามรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้เป็นบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชมรมคนพิการ 12 ชมรมฯ ได้แก่ นายกองจัดการบริหารส่วนตำบล 12 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 12 คน นักพัฒนาชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบล 12 คน ประธานชมรมคนพิการ 12 คน เลขานุการชมรมคนพิการ 12 คน และสมาชิกชมรมคนพิการ 835 คน รวมทั้งหมด 895 คน (ข้อมูล ณ วันที่ มกราคม 2553. สํารวจข้อมูลโดยองค์การบริหารส่วนตำบล)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่

- 2.1 นายกองจัดการบริหารส่วนตำบล 12 คน
- 2.2 ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 12 คน
- 2.3 นักพัฒนาชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบล 12 คน
- 2.4 ประธานชมรมคนพิการ 12 คน

2.5 เลขานุการชมรมคนพิการ 12 คน กลุ่มตัวอย่างจาก 2.1-2.5

ได้มาโดยแบบเจาะจง และ

2.6 สมาชิกชมรมคนพิการ กลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางของเครื่องซีและมอร์แกน
ได้จำนวน 264 จากประชากร 835 คน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกชมรมคนพิการ

องค์การบริหารส่วนตำบล	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. บัวค้อ	52	16
2. ดอนหว่าน	86	27
3. ท่าตูม	45	14
4. หนองโน	51	16
5. ลาดพัฒนา	53	17
6. โลกก่อ	95	30
7. เขวาใหญ่	120	38
8. ขามเต่าพัฒนา	69	22
9. เก้ง	67	21
10. ท่าขอนยาง	81	26
11. วังแสง	55	17
12. แก้งเลิงจาน	61	19
รวม	835	264

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามบทบาทหน้าที่

องค์การบริหารส่วนตำบล	นายกฯ	ปลัด	นักพัฒนาชุมชน	ประธานชมรมฯ	เลขานุการชมรมฯ	สมาชิกชมรมฯ	รวม
1. บัวค้อ	1	1	1	1	1	16	21
2. ดอนหว่าน	1	1	1	1	1	27	32
3. ท่าตูม	1	1	1	1	1	14	19
4. หนองโน	1	1	1	1	1	16	21
5. ลาดพัฒนา	1	1	1	1	1	17	22
6. โลกก่อ	1	1	1	1	1	30	35
7. เหวใหญ่	1	1	1	1	1	38	43
8. ขามเสาพัฒนา	1	1	1	1	1	22	27
9. เก้ง	1	1	1	1	1	21	26
10. ท่าขอนยาง	1	1	1	1	1	26	31
11. วังแสง	1	1	1	1	1	17	22
12. แก้งลิงจาน	1	1	1	1	1	19	24
รวม	12	12	12	12	12	264	324

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า มีประชากรที่เป็นสมาชิกชมรมคนพิการทั้งสิ้น 835 คน โดยเปิดตารางของเครื่องซี และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 264 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ชนิดของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยยึดกรอบแนวคิดในการวิจัยเป็นแนวทาง ในการสร้างเครื่องมือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ชนิดตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานชมรมคนพิการ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อเสนอแนะสภาพการดำเนินงานชมรมคนพิการ ชนิดปลายเปิด (Open End)

2. การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า เพื่อสอบถามสภาพการดำเนินงานชมรมคนพิการ 12 ชมรม ในองค์การบริหารส่วนตำบลมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

- 2.1 ศึกษาหลักการและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ โครงการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการฟื้นฟู
- 2.2 สมรรถภาพบุคคลพิการ โดยชุมชน และการดำเนินงานของชมรมคนพิการ
- 2.3 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 2.4 ประมวลข้อมูลความรู้ที่ได้มาสร้างเป็นแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด

ในการวิจัย

2.5 นำแบบสอบถามฉบับร่าง เสนอคณะกรรมการการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณา

2.6 ตรวจสอบแก้ไขเนื้อหาสำนวนและภาษาที่ใช้ ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมของแบบสอบถามแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามที่คณะกรรมการเสนอแนะ

2.7 นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) กับชมรมคนพิการ โจดหนองแก อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดขอนแก่น ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 ชุด เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 96) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

2.8 นำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไข

2.9 จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การหาคุณภาพของเครื่องมือวัด ทำตามขั้นตอน ดังนี้

หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพศาล เอกะกุล ศษ.ม. (การวัดและประเมินผลการศึกษา) อาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อตรวจสอบด้านรูปแบบของเครื่องมือ

3.2 อาจารย์ทัศนีย์ วันชาติ ศศ.ม. (การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา) หัวหน้าโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของโครงสร้างและภาษา

3.3 ว่าที่ร้อยตรีมานิชย์ จันทร์เกตุ ศศ.ม. (ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและภาษา

โดยการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างตัวแปรและตัวบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบ ความเป็นตัวแทนและความครอบคลุมของตัวแปรและตัวบ่งชี้ โดยจะใช้ผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีความรู้ความสามารถในเรื่องการดำเนินงานชมรมคนพิการ ในองค์การบริหารส่วนตำบลเกณฑ์ในการหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญอยู่ในค่า 1.0

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการและขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 12 ตำบล เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีชมรมคนพิการ ก่อตั้งโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในชมรมคนพิการ จำนวน 12 ชมรม ที่สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระยะเวลาการเก็บข้อมูล เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2553

4. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้ทั้งหมดมาดำเนินการตามขั้นตอน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล ต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นจึงเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์เพื่อให้วิเคราะห์ข้อมูล

2. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน ตามเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

มีสภาพการดำเนินการมากที่สุด ให้คะแนนเท่ากับ 5 คะแนน

มีสภาพการดำเนินการมาก ให้คะแนนเท่ากับ 4 คะแนน

มีสภาพการดำเนินการปานกลาง ให้คะแนนเท่ากับ 3 คะแนน

มีสภาพการดำเนินการน้อย ให้คะแนนเท่ากับ 2 คะแนน

มีสภาพการดำเนินการน้อยที่สุด ให้คะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

3. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ดังนี้

3.1 วิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับสภาพการดำเนินการของชมรมคนพิการ ตามโครงการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชน ก่อตั้งโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อ และแปรความหมายโดยของค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีสภาพการดำเนินการมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีสภาพการดำเนินการมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีสภาพการดำเนินการปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีสภาพการดำเนินการน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีสภาพการดำเนินการน้อยที่สุด

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการชมรมคนพิการ ตามโครงการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยชุมชน ก่อตั้งโดย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis of Variance) กรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe)

3.3 ศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานชมรมคนพิการ ตามโครงการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชน ก่อตั้งโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามแล้วนำเสนอในลักษณะตารางแจกแจงความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการแปรผลและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามตามโครงการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชนจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน จำนวน 50 ชุด โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2543 : 247 - 249)

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างกับจุดประสงค์
 $\frac{\sum R}{N}$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 116)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร ดังนี้
(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 116)

$$\text{จากสูตร S.D.} = \sqrt{\frac{\sum(X-\bar{X})^2}{N-1}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

Σ แทน ผลรวม

2.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย \bar{X} กลุ่ม คือ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเป็นรายคู่ ผู้วิจัยทำการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe') โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 116)

$$\text{จากสูตร } F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F

MS_b แทน ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean Square)

MS_w แทน ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean Square) ภายในกลุ่มหาได้จาก

$$MS_b = \frac{SS_b}{k-1}$$

MS_w แทน ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean Square)

$$MS_w = \frac{SS_w}{N-k}$$

SS แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sun of Square)